

Politica forestieră românească în lumina legislației silvice postbelice*

I.C. Demetrescu

Ilie C. Demetrescu (7 iulie 1898, Căpreni, Gorj – 1981, București) a studiat la Școala Superioară de Silvicultură în perioada 1920-1923, pe când aceasta funcționa în București (în perioada de tranziție de la Școala Superioară de Silvicultură de la Brănești la Școala Politehnică București). A făcut parte din promoția a XXVII-a de ingineri silvici școliți în România, care își finalizase cursurile și stagiul de lucrări practice la data încadrării învățământului silvic la Școala Politehnică, dar care susține examenul de diplomă sub egida acesteia. După absolvire este încadrat la Casa Pădurilor Statului, iar după reorganizarea acesteia în Casa Autonomă a Pădurilor Statului (CAPS) și înființarea în structura acesteia a Oficiului de studii, în anul 1930, ocupă un post în „Secția Documentare - Subsecția Exploatare, statistică forestieră, bibliotecă”, din cadrul Oficiului. Beneficiază de o bursă de specializare la Institutul de Politică Forestieră al Universității din München, unde are șansa să lucreze cu titularul catedrei Politică, Exploatare și Administrație forestieră, profesorul Max Endres, sub coordonarea căruia își pregătește teza de doctorat, iar după pensionarea acestuia, cu profesorul Viktor Dieterich, care îi urmează la conducerea catedrei. Ambii sunt recunoscuți ca excepționali specialiști în domeniul politicilor, legislației și administrației forestiere, dar, în același timp, și ca cascăli eminenți, autori prolifici de literatură științifică silvică și redactori ai unor importante reviste științifice de profil ale vremii. Respectul profund pentru calitatea umană și valoarea profesională a celor doi mentori au fost evocate de către Ilie C. Dumitrescu în două cronici publicate în Revista Pădurilor⁹⁾. În anul 1932 obține titlul de doctor cu calificativul „*magna cum laude*” cu teza „*Contribuțiuni la problema unificării unei legislațiuni forestiere privită din punctul de vedere al condițiilor politicii de Stat și al legislației forestiere din România Nouă*”¹⁰⁾. La acea vreme erau doar 11 ingineri silvici în țară care dețineau titlul de doctor, toate titlurile fiind obținute la universități din Germania, Franța sau Austria.

După revenirea în țară, își reia activitatea la Oficiul de studii al CAPS, pe care o va continua în cadrul Institutului de Cercetări și Experimentație Forestieră (ICEF), după înființarea acestuia în anul 1933. A fost un membru activ al Societății Progresul Silvic (SPS), la început fiind responsabil de organizarea și dezvoltarea bibliotecii societății, de organizarea schimbului internațional de publicații științifice de profil, de documentarea/prezentarea literaturii științifice silvice internaționale pentru corpul inginerilor silvici din România. A înființat biblioteca ICEF. De asemenea, a avut o activitate publicistică foarte bogată, cu precădere în perioada 1933-1943, stimulată probabil atât de specificul/responsabilitățile postului pe care îl deținea, cât și de influența mentorilor săi din perioada doctoratului și a școlii de silvicultură germane. În decurs de numai un deceniu a publicat peste 30 de cărți, articole și comentarii. La acestea se adaugă peste 300 de cronici, informări, recenzii și documentări, publicate în principal în Revista Pădurilor, dar și articole de popularizare în presa vremii. A susținut mai multe conferințe în care pledat cu argumentele științei pentru o economie forestieră prosperă, eliberată de interesele meschine sau populiste ale politicienilor, a promovat importanța profesionalizării corpului silvic și a creării unui cadru legislativ și instituțional modern, ca bază a unei economii forestiere performante. Ca o consacrare a activității sale științifice, publicistice și de conștientizare a publicului cu privire la pădure și silvicultură, a fost ales membru al Consiliului de Administrație al SPS (1 ianuarie 1937 – 31 decembrie 1944) și membru al Comitetului de redacție al Revistei Pădurilor (din 1944 – până în 1948, când are loc dizolvarea acestuia). A desfășurat și activitate didactică, având gradul de conferențiar, iar din 1946 de profesor titular, al catedrei „*Politici, Economie și Administrație forestieră*” de la Facultatea de Silvicultură din Politehnica București (înființată de prof. A. Grunau, un alt mentor al său). Își manifestă intenția de a organiza pe lângă catedra pe care o conducea, începând cu anul universitar 1947/1948, a unui seminar destinat studenților și inginerilor silvici, în care „*se va face ucenicie științifică în vederea întocmirii de lucrări originale, cu caracter științific. Referatele și contrareferatele prezentate și criticate în ședințele publice ale seminarului,*

*Sub același titlu, însă într-o formă mai restrânsă, problema aceasta a format obiectul și unei conferințe ținută de autor la 14 Martie 1933 orele 19, la „Cercul de studii forestiere” de sub auspiciile Societății „Progresul silvic”.

⁹⁾ Demetrescu, I.C., 1940. Profesorul Viktor Dieterich a pășit pragul vârstei de 60 de ani. Revista Pădurilor 52(5): 388-390; Demetrescu, I.C., 1940. La 80 de ani ai Profesorului Max Endres. Revista Pădurilor 52(6): 463-466.

¹⁰⁾ Demetrescu, I.C., 1932. Beiträge zum Problem der Vereinheitlichung einer Forstgesetzgebung, besprochen an den staatspolitischen und forsgesetzlichen Verhältnissen Neu-Romäniens. Universität München.

ar putea constitui punctul de plecare pentru transformarea lor în lucrări de diplomă, pentru examenul de subinspector silvic sau chiar în teze de doctorat”⁹⁾. Împlinirea acestei dorințe este zădărnicită de desființarea Facultății de Silvicultură în cadrul Politehnicii București. Odată cu venirea comuniștilor la putere este înlăturat din toate funcțiile deținute.

Materialul de bază pentru lucrarea pe care o prezentăm în rubrica Restituiri a revistei l-a constituit teza de doctorat a autorului, susținută în anul 1932, la Universitatea din Munchen. La scurt timp după revenirea în țară, își publică teza de doctorat, în limba germană, sub titlul „*Problema legislației forestiere unificate în România Nouă*”¹⁰⁾. Trebuie menționat că această publicație s-a bucurat de o bună primire din partea comunității științifice silvice din Europa. Acest lucru este reflectat de faptul că este recenzată apreciativ în 5 reviste silvice în perioada 1933-1935: *Revue des Eaux et Forêts* (Paris), *Centralblatt für das gesamte Forstwesen* (Viena), *Forstliche Rundschau* (Neudamm), *Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen* (Berlin), *Zeitschrift für Weltforstwirtschaft* (Neudamm). Cu o oarecare întârziere, în anul 1936, este recenzată de către Gh. I. Ionescu și în *Revista Pădurilor*⁹⁾.

Lucrarea „*Politica forestieră românească în lumina legislației silvice postbelice*” este un studiu riguros și obiectiv, care abordează cu sinceritate și pragmatism problemele sectorului forestier din România, în primul deceniu de după Marea Unire. Din punct de vedere al conținutului, lucrarea prezentată are două părți distincte: partea introductivă – conține considerații generale cu privire la conceptele de politică și legislație forestieră, precum și la specificitățile „*economiei naționale românești în legătură îndeaproape cu economia forestieră*”; și partea principală – constă într-un studiu aplicat „*la politica forestieră a României Mari așa cum reiese din legislația forestieră propriuzisă*”.

În prima parte, autorul face o incursiune teoretică pentru a „*fixa conținuturile cât și raporturile reciproce*” ale celor două concepte tratate: politica forestieră și legislația forestieră. Potrivit autorului, politica forestieră este „*totalitatea măsurilor pornite de la Stat sau de la alți factori hotărâtori, cu intenția de a influența direct sau indirect structura pădurii și a economiei forestiere*”, și „*politica forestieră a unui Stat nu se reflectează decât parțial în legislația sa forestieră*”. În același timp, politica forestieră a unui stat nu este un sistem independent, de sine stătător, ci interferează cu politicile sociale sau de altă natură (mediu, securitate, sănătate publică, etc.) și care pot avea diverse efecte asupra pădurii și economiei forestiere. Regula fundamentală care trebuie avută în vedere este ca „*avantagiile ce rezultă pentru Societate și Stat din punct de vedere social, strategic etc., prin aplicarea diverselor măsuri politice, să fie cel puțin egale cu dezavantagiile directe sau indirecte ce eventual ar putea rezulta astfel pentru economia forestieră*”. Referitor la economia României Mari, în general, și a sectorului forestier național, în particular, autorul menționează că acestea au fost în mod cronic afectate de o serie de probleme: i) „*raritatea capitalului*” – decapitalizarea sectorului forestier din cauza războiului, al migrării capitalului către alte sectoare mai profitabile, fapt ce a dus la creșterea prețului lemnului și a presiunii asupra pădurii, manifestată sub forma defrișărilor, tăierilor ilegale, a exploatărilor peste posibilitate și prin metode cu impact negativ asupra arboretelor și a solului, respectiv „*la un proces de extensificare în economia forestieră românească prin reducerea capitalului de producție*”; ii) „*sdruncinarea ideii de proprietate*” – modul în care au fost efectuate exproprierea și împroprietăririle cu prilejul legilor agrare, precum și repetate reforme funciare, legi și derogări care bulversează regimul proprietății și stabilitatea managementului forestier; iii) „*delirul de legiferare*” – suprareglementarea sectorului forestier, uneori prin emiterea unor legi cu prevederi contradictorii; iv) „*exagerarea cu reformele*” – reformarea continuă a cadrului legislativ și instituțional al sectorului, fără ca implementarea lor să fie realizată complet și să fie evaluate rezultatele. Această stare de fapt a fost favorizată și de faptul că România era un stat tânăr, cu o economie încă slab dezvoltată, fără o tradiție îndelungată a autogovernării la nivel local și fără o autoritate reală a elitelor și asociațiilor profesionale, ceea ce a dat drum liber ca deciziile să fie luate exclusiv de către clasa politică, la nivel central. Dezavantajele acestui tip de politici publice îl constituie faptul că puterea politică se schimbă des, formațiunile politice care dețin puterea au viziuni diferite asupra sectorului forestier și vizează adesea un câștig politic pe termen scurt, care poate fi în antagonism cu „*binele pădurii*”, cu nevoile pe termen lung ale sectorului sau ale comunităților locale. Autorul evidențiază rolul esențial pe care l-a avut Societatea „*Progresul Silvic*”, prin membrii săi, în asigurarea unei minime coerențe a politicii forestiere. Chiar dacă nu întotdeauna într-un cadru oficial, aceasta a oferit expertiză instituțiilor statului la cristalizarea și cultivarea unei viziuni pe termen lung cu privire la pădurile și la silvicultura țării și a vegheat la continuitatea politicii forestiere de la o legislatură la alta. „*Influența sa în ultimele legiuiri silvice ne arată că cu greu s-ar mai putea ca un guvern să fabrice legi forestiere viabile, cu ignorarea completă a avizului său*”. Păcat că prestigiul și autoritatea de odinioară a specialiștilor în domeniu nu mai valorează aproape nimic pentru decidenții zilelor noastre.

Cea de a doua parte a studiului prezintă o analiză a legislației forestiere antebelice din cele 4 provincii românești care au intrat în componența României Mari – Vechiul Regat, Transilvania, Bucovina și Basarabia, respectiv a evoluției acesteia după Marea Unire și a perspectivelor de dezvoltare ulterioară. Asemănările legislațiilor forestiere din cele patru ținuturi românești sunt determinate de „*caracteristicile oarecum comune pe cari pădurea și economia forestieră le prezintă pretutindeni*” și de „*obiceiul sau metoda de fabricat legi prin înbinarea mai mult sau mai puțin meșteșugită a bucăților culese de aici și colo din legislațiile străine*”, frecvent întâlnit la statele tinere, „*fără o prea consistentă tradiție în materie*”.

⁹⁾ *Revista Pădurilor* 62(1-3), 62(4-6):26

¹⁰⁾ Dumitrescu, I.C., 1933. *Das Problem der Einheitlichen Forstgesetzgebung in Neu-Rumänien*. Selbstverlag, București. 158 p. + 5 tablouri schematice.

⁵⁾ Ionescu, Gh. I., 1936. Recenzii. *Revista Pădurilor* XLVIII(12): 1389-1393.

⁶⁾ Dumitrescu, I.C., 1937. Anul forestier 1936. *Revista pădurilor* XLIX (1): 27-40.

de legislație forestieră și grăbite de a ajunge cât mai repede la nivelul statelor înaintate”.

Deosebiri legislațiilor forestiere din cele patru provincii sunt generate pe de o parte de specificul pădurilor, iar pe de altă parte de politica forestieră a statului din care a făcut parte fiecare provincie. Acest aspect este prezentat foarte sugestiv de către autor: „*Citind legiurile silvice ale provinciilor românești, te simți cu fiecare în altă lume. Instituții deosebite, o mulțime de amănunte specifice, reflex a mediului înconjurător, mod de redactare divers, dau fiecăreia din aceste legiuri nota sa particulară. Lucrul este explicabil, întru cât mediul din care au ieșit aceste legiuri a fost, cum rar se întâmplă de divers: La nord și vest de zidul carpatic, cultură ungaro-germană; spre est de neînsemnatul, politicește de netrecutul Prut, mentalitate rusească, atât de greu de conciliat cu spiritul european, și înșfârșit în inima țării tradiție bizantin-locală, aliată cu o puternică influență de cultură franceză.*”

Merită menționate opiniile autorului referitoare la principalele aspecte în care legislațiile forestiere ale provinciilor românești se deosebesc între ele. Astfel, în Vechiul Regat „*o caracteristică a legii românești constă în forma conturată, precisă și autoritativă a prescripțiilor sale*”, în timp ce în Transilvania „*legea ungară avea principial o mai restrânsă sferă de aplicare în suprafață de cât cea românească, ceea ce este compensat printr'un mai adânc intervenționism*”, iar în Bucovina „*prescripțiile acestei legislațiuni sunt incomparabil mai cuprinzătoare și mai amănunțite decât ale celorlalte provincii românești*”, dar, în același timp, „*caracterul lor de dispozițiune este mult mai flexibil decât al legii românești*”, ceea ce „*presupune un serviciu de poliție silvică foarte bine pregătit, conștiincios și dezvoltat cantitativ*”.

În acest context, reglementarea sectorului forestier al României Mari a fost o adevărată provocare, existând următoarele alternative: fie unificarea legislației prin simplificarea legislațiilor existente ale provinciilor și crearea uneia noi, care să se încadreze în spiritul legislației generale a țării; fie adoptarea sau menținerea unor legislații proprii ale provinciilor, adaptate specificului pădurilor și nivelului de dezvoltare al sectorului forestier din acestea. Din rațiuni de politică de consolidare a statului, nicidecum dintr-o nevoie de ordin forestier, s-a procedat la unificarea legislației României Mari prin extinderea Codului silvic din Regat pe întreg cuprinsul țării, „*cu înlăturarea totală sau parțială a legislațiilor străine din provinciile alipite*” și prin emiterea de legi noi, valabile la nivel național, cu toate că acest lucru a însemnat un regres pentru legislația forestieră a unor provincii și o bulversare a administrației silvice. Dacă imediat după Marea Unire și până la legile de extindere a Codului silvic în Basarabia (1921) și Transilvania și Bucovina (1923) s-au adoptat „*legi de improvizatie*”, „*făcute sub impresia valurilor care amenințau să rupă zăgazurile*”, cu scopul unificării legislației și administrației statului, dar care în scurt timp nu au mai corespuns realităților sectorului, ulterior au început să fie adoptate „*legi de o mai mare anvergură*” și „*cu caracter de mai multă durabilitate*”. Acestea au dus la crearea unei legislații forestiere noi, unitare, superioară celor din provinciile unificate. „*Legiuitorul român a ținut cu îndârjire ca cuceririle de pe terenul legislației forestiere din diversele provincii să nu fie pierdute. Plusurile în această privință din provinciile alipite față de Codul silvic român au fost în general, fie păstrate și extinse apoi asupra celorlalte provincii, fie desființate pentru moment, pentruca apoi mai târziu să fie reintroduse prin legi unitare pentru întreg teritoriul țării.*”

În ceea ce privește tendința de dezvoltare a legislației forestiere în viitorul apropiat, autorul precizează că deși politica forestieră și, în general, politica de dezvoltare a unei țări nu este știință pură, ținând în principal de sfera politicii practice/a doctrinelor politice, „*trebuie să ne ferim de a cădea în greșala profetilor*” și să ne bazăm pe instrumentele științei de a identifica cele mai bune și sigure căi de dezvoltare. Autorul enumeră principalele trei direcții/obiective ale politicii forestiere românești, care ar fi urmat să fie abordate „*în viitorul apropiat, presupunând că nu intervine o schimbare radicală de direcție în politica economică a lumii și a României*”: 1) *să se desăvârșească unificarea legislației forestiere după provincii, prin generalizarea administrării de Stat a pădurilor comunale și ale obștilor, respectiv moșnenilor*; 2) *ca să se lărgească diferențierea prescripțiilor legii după diversitățile locale sau să se producă în unele privinți o mai mare descentralizare a Administrației de poliție silvică*; 3) *că noi restricții vor fi introduse, iar unele din cele vechi înăsprite. În acest sens au oarecari perspective: generalizarea restricțiilor la diviziunea pădurii.*” Nu știm în ce măsură realitatea ar fi confirmat previziunile făcute de I.C. Demetrescu pentru că în scurt timp contextul social-economic și politic al României și al unei bune părți a lumii s-a schimbat radical odată cu cel de al II-lea război mondial și, ulterior, cu instaurarea comunismului. Putem afirma însă că după aproape un secol de la aceste afirmații, o parte s-au realizat, iar altele continuă să fie obiective ale strategiilor și programelor forestiere.

Lucrarea pe care o reproducem în continuare, alături de alte lucrări și articole pe aceeași temă publicate în Revista Pădurilor, arată că în perioada interbelică silvicultorii români, reuniți sub egida Societății Progresul Silvic, au acordat o atenție aparte și au tratat cu rigurozitate și profesionalism problemele de politică, legislație și administrație forestieră. Astfel au reușit să aibă o influență hotărâtoare în stabilirea politicii forestiere a țării, convingând clasa politică că imixtiunea politicului în administrația silvică sau adoptarea unor măsuri populiste pe seama pădurii fac rău imens pădurii și implicit societății. Astăzi, pădurea românească are nevoie mai mult ca oricând de o implicare elitei profesionale silvice în adoptarea unei politici forestiere sănătoase, centrată pe binele pădurii. Din păcate, aspectele privind politica forestieră și administrația silvică sunt cvasi-inexistente în programul de studii al inginerilor silvici și lipsesc din preocupările comunității științifice silvice. Poate și aceasta este una din cauzele suferinței pădurilor și a problemelor cronizate ale sectorului forestier național.

Expunerea de față gravitează în jurul a două noțiuni capitale ale științelor forestiere: *politică forestieră și legislație forestieră*. Pentruca sensul lor să fie pe cât posibil lipsit de echivoc, vom încerca în prealabil a le fixa conținutul cât și raporturile reciproce.

Prin politică forestieră vom înțelege: *totalitatea măsurilor pornite de la Stat sau de la alți factori hotărâtori, cu intenția de a influența direct sau indirect structura pădurii și a economiei forestiere*.

Expresiei noastre politică forestieră îi corespund în limbile culte europene expresii cu totul similare. De ex.: Politique forestière în franțuzește și Forstpolitik în nemțește.

În ultimul timp s'a adoptat de unii autori de limbă germană o altă expresie: *Forstwirtschaftspolitik* = politica economiei forestiere. Înlocuirea nu ni se pare fericită. Noțiunea corespunzătoare acestei ultime expresii este mai restrânsă și este cuprinsă în cea a expresiei vechi. Ea exprimă numai parțial, din ceace vrem noi să înțelegem prin Forstpolitik. Și anume, lasă să se înțeleagă că obiectul său îl formează numai economia forestieră și că motivele ce determină acțiunile de politică forestieră ar fi numai de natură economică. Ori în realitate sfera preocupărilor în chestiune nu se referă numai la economia forestieră ci și la pădure ca atare.

Economie forestieră și pădure sunt două lucruri deosebite. Ultima este o noțiune de ordin fizic ce cade sub simțurile noastre. Economia forestieră este din potrivă ceva abstract, ce se manifestă în sens tehnic prin creierea, îngrijirea și exploatarea pădurilor în vederea unui efect economic. Pădurea, fie că este un produs natural al condițiilor staționale, fie că e rezultatul culturii poate constitui numai suportul fizic sau elementul de ordin concret al economiei forestiere.

Măsurile pe care noi obișnuim a le numi de politică forestieră, pornesc nu numai din considerațiuni economice, ci și de altă natură, cum ar fi cele estetice, cele de sănătate publică, ori de apărare militară etc.

Sunt chiar unele legislațiuni, adică expresii

parțiale ale politicii forestiere, cari privesc pădurea aproape numai din considerațiuni estetice sau de sănătate publică (de pildă a Olandei).

Este fără îndoială că orice măsură, cu orice substrat care privește obiectul pădure, va avea o influență directă sau indirectă oarecare și asupra economiei forestiere. Ea nu va putea avea însă caracter propriu zis economic forestier atât timp cât n'a existat *intenția* de a influența în principal economia forestieră. De pildă, restricțiunile care se pot impune unor proprietari de păduri pe baza art. 1 al. h din codul silvic românesc actual sunt de ordin strategic¹⁾. Din punctul de vedere al economiei forestiere ele pot avea efecte negative, impunând poate tăerea sau menținerea unei păduri înainte de atingerea termenului sau peste termenul celei mai convenabile revoluțiunii economice sau financiare.

Pentru aceste motive, credem că *politica forestieră nu va putea fi socotită numai ca o ramură a politicii economice forestiere, ci ceva mai mult*.

Dacă ar fi vorba să se înlocuiască expresia de politică forestieră cu alta care să exprime mai mult prin sine însăși, eu ași propune pe cea de *politica funcțiunilor pădurii*.

Între factorii hotărâtori în politica forestieră sau mai potrivit zis, între *exponenții* politicii forestiere, locul întâiu îl ocupă Statul. Cu deosebire la noi și în alte State tinere, fără o tradiție de autoconducere locală și profesională și unde de obicei Statul impune de sus în jos formele de organizare și funcțiile lor, rolul acestuia și în politica forestieră este nu numai preponderent dar de multe ori chiar exclusiv. În alte părți, de pildă în Germania, se află pe lângă Stat și alți factori cu influență hotărâtoare în politica forestieră cum sunt de pildă: Asociațiunile profesionale, științifice, ale diverselor grupuri de interese, etc.

La noi înainte de războiu, exponenții politicii forestiere erau reduși: la reprezentanța țării (Camera și Senat), guvern, respectiv Ministerul agriculturii și domeniilor și la diversele autorități publice, în special la Administrația

silvică a Statului. Acesteia din urmă îi incumba în primul rând sarcina de a referi și a aduce la îndeplinire dispozițiunile principale de politică forestieră. Guvernul, respectiv Ministerul de agricultură și domenii secundate de Consiliul tehnic, emitea dispozițiuni și regulamente în cadrul și ca împlinire a legilor, iar reprezentanța legislativă emitea legile de politică forestieră.

După războiu cercul exponenților politice forestiere a crescut cu mult față de trecut. Aceasta este un prim indiciu al dezvoltării ce a luat-o activitatea de politică forestieră românească în această perioadă. Pe lângă organele din trecut, amintite, iau astăzi parte activă la determinarea politice forestiere, instituția nou creată a Camerilor de agricultură și mai cu deosebire Consiliul Superior Forestier, adevărat parlament forestier, cum i s'a zis. Fără a avea un caracter propriu zis oficial, un rol eminent în politica forestieră îl împlinește societatea „Progresul Silvic”.

În sânul acestei asociații în începutul său neprofesională, s'a cultivat și cristalizat acel testament forestier, de care pomenea într'una din ședințele trecute ale Cercului de studii forestiere d-l Prof. Drăcea. Influența sa în ultimele legiuiri silvice ne arată că cu greu s'ar mai putea ca un guvern să fabrice legi forestiere viabile, cu ignorarea completă a avizului său. Continuitatea ce se creiază astfel în evoluția legislației forestiere nu poate fi îndeajuns de prețuită. Totuși i se poate face acestei asociații un reproș de unilateralitate. Prin caracterul său profesional din ce în ce mai pur, s'a îndepărtat de la rolul inițial, neutru, de apărare a intereselor pădurărești și economiei forestiere, adică de adevărat progres silvic și s'a rânduit în această privință pe aceiași linie cu concepția polițienistă a Statului.

Echilibru s'ar putea reface numai prin creierea unei alte asociațiuni de interesați, adică a proprietarilor de păduri în primul rând, cari ca atare, sau ca politicieni sub sufragiul cențitar, jucau pe vremuri un rol mai important

decât azi, în sânul sus numitei asociații.

Mijloacele de care Statul face uz în exercitarea politice forestiere se pot rândui după o clasificare admisă în literatura de specialitate, în trei grupe:

- 1) Măsuri coercitive legale pentru reglementarea economiei forestiere;
- 2) Măsuri cari intenționează a influența voința proprietarilor de păduri;
- 3) Trecerea pădurilor în proprietatea Statului.

Prima grupă adică a măsurilor coercitive cuprinde în primul rând legislația de poliție silvică; cea de a doua grupă, totalitatea măsurilor așa zise pozitive, de indirectă influențare, prin crearea unor împrejurări prielnice dezvoltării economiei forestiere în sensul dorit de legiuitor. Intre astfel de măsuri cităm: organizarea unui învățământ forestier potrivit nevoilor economiei forestiere; înființarea de institute științifice de cercetarea condițiilor staționale și economice locale forestiere; acordarea de premii pentru culturile meritorii forestiere etc.

Când aceste două prime grupe de măsuri nu pot da rezultate satisfăcătoare sau când aplicarea lor nu este economică, nu mai rămâne altă soluție decât statificarea pădurilor și deci și a economiei forestiere.

În ce măsură se face uz de aceste căi este chestiune de timp și loc.

Ori cum, este clar, că politica forestieră a unui Stat nu se reflectează decât parțial prin legislația sa forestieră. O mulțime de alte măsuri de ordin politic forestier rămân în afara legislației forestiere.

Pe de altă parte : cadrul legal în care are a se mișca economia forestieră este mai mult sau mai puțin determinat de totalitatea legilor unui Stat. Nu este exclus ca anumite dispozițiuni ale legislației generale să exercite o influență decisivă asupra economiei forestiere. De pildă, regimul succesoral românesc cu îngăduința sa de pulverizare a proprietății și

¹⁾ „Sunt supuse regimului silvic și se vor administra conform legii de față:... h) Pădurile trebuincioase pentru apărarea teritoriului țării, a fruntarilor și a orașelor, ce se vor determina printr'un regulament de administrație publică, în urma avizului ministerului de războiu”...

⁵⁾ Dumitrescu, I.C., 1937. Anul forestier 1936. Revista pădurilor XLIX (1): 27-40.

de instabilitate, în contradicție flagrantă cu spiritul de continuitate și integritate pe care îl cere cultura forestieră, exercită o influență vătămătoare asupra economiei forstiere, pe când cel german, cu instituția fidei-comiselor, senioratelor, minoratelor etc., favorizează o avantajoasă structură a acestei economii. Cu toate acestea nu putem privi ca *legi silvice în sens larg decât pe cele ce intenționat se referă numai la pădure sau la economia forestieră*.

Din această considerațiune, legea atât de nefericit inspirată „de satisfacerea trebuințelor normale în lemn”... din 1924 nu este o lege forestieră din punctul de vedere al sistematicii, ci de politică socială. Ea face parte dintr'un ciclu de legi sociale, cum sunt cele de expropriere și împrăștiere și de creare a islazurilor comunale. Scopul acestor legi este ridicarea economică a unei clase sociale de bază a Statului român: a țărănimii. Principiul celei mai mari productivități a exploatărilor agricole și forestiere a fost trecut pe planul al doilea. Economicul a fost sacrificat socialului.

Totuși când este vorba de practica lucrurilor, datori suntem să examinăm și măsurile de politică socială sau de altă natură ce au atingere cu pădurea sau economia forestieră și să arătăm influența lor de orice fel, ce decurge pentru aceasta din urmă. În virtutea principiului economic, va trebui ca avantajile ce rezultă pentru Societate și Stat din punct de vedere social, strategic etc., prin aplicarea diverselor măsuri politice, să fie cel puțin egale cu dezavantajile directe sau indirecte ce eventual ar putea rezulta astfel pentru economia forestieră.

Ca specialiști, și noi silvicultorii suntem amenințați de pericolul căderii în unilateralitate, atunci când este vorba să *juducăm asemenea probleme*. Serviciile noastre însă către Societate numai atunci vor fi desăvârșite, când, fără a manifesta slăbiciune în apărarea punctului de vedere propriu, vom dovedi înțelegere și pentru celelalte fețe ale chestiunii.

Cu privire la legislația silvică, doctrina forestieră este unanimă în a admite împărțirea

sa în *legislație de poliție și legislație penală silvică*. Prima conține normele de comportare ale proprietarului de pădure față de obiectul proprietății sale, impunându-i să se abțină dela anumite practici (de pildă: interzicerea defrișerii) sau să execute anumite măsuri în cultura pădurii (de pildă: împădurirea într'un termen dat a suprafețelor exploatare), astfel ca să se asigure cel puțin un minimum în starea pădurii, pretins de societate.

Legislația penală silvică are drept scop asigurarea pădurii împotriva terților. Ea poate fi considerată ca o ramură a legislației penale generale. Particularismul său reiese din împrejurările cu totul speciale în care se produc infracțiunile silvice.

Contestat ar fi locul dispozițiilor privitoare la creierea pădurilor de protecție în cadrul legislației forestiere, pentru motivul să esențialul acestei chestiuni l-ar forma problema expropriării.

Cu această incursiune mai mult sau mai puțin teoretică, să revenim la problema noastră de *politică forestieră aplicată* : *Politica forestieră românească în lumina legislației silvice postbelice*.

Întrebarea care se poate ridica mai întâi de toate este : a exercitat Statul românesc o politică forestieră în perioada postbelică ? Răspunsul nu poate fi decât afirmativ.

Niciodată de când există Statul român nu s'a manifestat într'oa perioadă așa de scurtă, atât de puternic *voința de a se influența* economia forestieră și constituția pădurii ca atare. Cu o ușurință extraordinară, aproape fără nici-o discuție, s'au adoptat de către parlamentele Țării întregite, legi silvice de însemnătate capitală. Pentru a enumera numai câteva:

1) Decretul lege din 1919 și legea din 1920, care printr'un simplu articol anulează planurile economice ale tuturor pădurilor;

2) Legea din 1921, care îngreădește vânzarea liberă a pădurilor spre exploatare;

3) Legile de unificare din 1921 și 1923, formate din câte un singur articol, care anulează 3 legislațiuni forestiere cu tradiție serioasă din ținuturi cu peste 50% din suprafața totală

a Țării și din numărul de locuitori și cu circa 60% din suprafața păduroasă;

4) Legea din 1930, care printr'un singur articol supune regimului silvic toate pădurile din 42 dintre cele 71 județe ale Țării;

5) Constituția înscrie și ea printre cazurile de expropriere legală și pe acela pentru creierea de păduri de protecție etc.

Pe lângă aceste legi cu caracter coercitiv, n'au lipsit nici dispozițiuni administrative și legi, cu obiectivul de a crea condițiuni prielnice economiei forestiere. De pildă:

1) O acțiune impresionantă de împădurire și reîmpădurire pe proprietățile Statului și de stimularea acestora la ceilalți proprietari de păduri prin cedări gratuite de material de împădurire (pueți, semințe);

2) Organizarea corpului silvic pe baza unei legi-statut foarte mărinimoase;

3) Organizarea învățământului silvic de toate gradele și desvoltarea sa chiar peste nevoile economiei forestiere naționale etc.

Ce s'a cerut rezonabil în materie de legislație forestieră și nu s'a admis?

Să ne gândim puțin în trecut. Câtă critică și pregătire a cerut aducerea codului din 1910: Proiectul unei comisii din 1890, al ministrului Carp în 1893 ; al d-lui Prof. Grunau în 1903! Apoi câtă discuție s'a prilejuit în parlament: De două ori modificat de comitetul delegaților; 2 ședințe la Senat; 3 ședințe la Cameră; apoi din nou o ședință la Senat!

Se poate chiar ridica reproșul că măsurile de politică forestieră de după războiu au fost așa de rapid luate de și de o așa esențială importanță, încât a lipsit timpul pentru asimilarea lor organică. S' a pierdut din vedere în multe privințe că puterea de adaptare a mediului prezintă o anumită inerție.

Explicația activității intense de pe terenul legislației și al politicii forestiere în genere, trebuie căutat în prima linie în nevoia de adaptare la împrejurările politice sociale și economice cu totul noi ale vremii. Echilibrul la care se ajunsese înainte de războiu între concepția Statului ca purtător al interesului Societății față de pădure, de o parte și modul

de folosire al pădurii de către proprietar, de altă parte, fiind rupt în împrejurările date, a trebuit să se avizeze la soluțiuni noi.

Condițiunile deosebite din ultima vreme ale economiei naționale românești în legătură mai deaproape cu economia forestieră se pot reduce în principal la două :

a) *Raritatea capitalului*, tradusă prin creșterea procentului la mărimi excepționale, deoparte, iar pe de alta, urcarea mare a prețurilor materiilor prime în speță a lemnului. Toate acestea fiind cauzate de activitatea febrilă de refacere a distrugerilor războiului și a psihozei exagerate de investiții productive și neproductive, fără suficient discernământ;

b) *Sdruncinarea ideii de proprietate*, în urma felului cum au fost efectuate reformele agrare.

Consecințele acestei stări de lucruri s'au manifestat în economia forestieră printr'o tendință foarte puternică, uneori de neînfrânt, de evadare a capitalurilor de producție ale acestei economii de redusă fructificare, pentru a fi plasate în alte întreprinderi mai remuneratorii. Capitalul lemnos a fost redus rapid mai peste tot, prin exploatarea pe suprafețe întinse a arboretelor bătrâne în mai mare măsură decât se obișnuște de obicei chiar în perioada de tranziție spre o gradație normală a vârstelor și prin mișcarea neîncetată a revoluțiunilor. Abuzul ce s'a făcut în ultimul timp în amenajamentele românești de celebra „revoluție tranzitorie” este o indicație în acest sens. Nu în mai puțină măsură a fost sustras economiei forestiere și celălalt capital de producție: solul, prin defrișări legale și nelegale, spre a fi dat altor culturi, nu întotdeauna dintr'o socoteală de rentabilitate de lungă durată, ci de avantagii imediate. Cu alte cuvinte, am asistat și asistăm încă la un proces de extensificare în economia forestieră românească prin reducerea capitalului de producție.

O altă cauză a activității febrile pe terenul legislației și politicii forestiere românești, trebuie căutată în spiritul, până la un punct exagerat, de reformă al timpului și în delirul

de legiferare în genere, pe care așezările noi l-au prilejuit.

Restrângând mai depart cercul studiului nostru numai la politica forestieră așa cum reese din legislația forestieră propriu zisă²⁾ din perioada postbelică, ar fi să examinăm următoarele puncte :

1) Ce drum a urmat legislația silvică postbelică?

2) În ce raport se situează ea față de cele antebelice din cele 4 ținuturi românești și în sfârșit,

3) Care ar fi dezvoltarea probabilă în viitorul apropiat? ³⁾

Pentru a răspunde la primele 2 puncte vom începe prin a face o scurtă caracterizare a legislației forestiere din cele 4 provincii românești.

*

În Vechiul Regat, întreaga legislație silvică din 1918, anul unirii celei mari, este concentrată în „Codicele Silvice” din 1910. El este, în ceeace privește dispozițiunile sale de poliție și penalitate silvică, continuatorul celui din 1881. Înnoiri esențiale s’au făcut mai mult prin introducerea de dispozițiuni ce ies oarecum din cadrul legislației silvice propriu zis, cum sunt de pildă dispozițiunile referitoare la transportul lemnului și chestiunea complicată a regulării drepturilor de proprietate ale moșnenilor.

Motivul adânc care a inspirat acest cod - ceeace este de altfel în tradiția legislației forestiere românești - a fost în primul rând grija pentru asigurarea acoperirii cerințelor de lemn ale economiei naționale.

În a doua linie se situează intenția de ocrotire a unei serii de păduri pentru acțiunea lor de protecție.

Fără a o afirma anume, legislația forestieră română este clădită pe principiul menținerii

suprafeței păduroase a Țării. Ceva mai mult, se înscrie chiar obligațiunea - fără efect practic în fond - pentru persoanele juridice de a împăduri poenile perimetrare, cari n’ar servi pentru scopuri de exploatare (art. 8, a). Excepțiile la acest principiu, adică cazurile în care solul pădurii poate fi sustras culturii forestiere, sunt anume precizate și restrânse pe cât posibil.

Mijloacele prin care legea vrea să dea aplicare practică acestui principiu general sunt:

1. Interzicerea relativă (fără autorizație) a defrișărilor;

2. Interzicerea degradării pădurii prin incendieri sau exploatari defectuoase;

3. Condiționarea pășunatului în pădure.

Un examen mai atent descoperă insuficiența acestor mijloace pentru atingerea scopului propus.

Când se poate spune cu precizie că avem de a face cu o degradare a pădurii prin exploatari defectuoase? Practicele de poliție silvică îi scapă o mulțime de asemenea cazuri, din lipsă de „indicii palpabile, pe baza cărora să se poată stabili cu putere probatorie începutul sau desăvârșirea degradării”³⁾. Toți cei ce am practicat mai ales în regiunile dela limita inferioară a pădurii, știm că există o mulțime de mijloace de nesancționat, prin cari pădurea poate fi pe nesimțite rărită, poenită și în sfârșit desființată. Este locul să ne exprimăm regretul că nu s’a folosit partea art. 12 al. 2, care asimilează exploatarea vicioasă, defrișării „afară dacă aceste exploatari vicioase nu sunt rezultatul unui amenajament sau regulament de exploatare aprobat”, spre a se face pe calea administrativă de aplicare a legii, obligatorie exploatarea pe bază de plan economic, așa cum s’a procedat de către Ruși.

Lipsește apoi, ceeace este esențial, obligativitatea reîmpăduririi suprafețelor exploatare sau despădurite dintr’o cauză oarecare, adică a acelei „urmări naturale

²⁾ Intrucât legislația penală silvică este mai mult un caz special al celei penale generale, nu va forma obiectul preocupărilor noastre în cadrul acestui studiu. Ea nu poate caracteriza din motivul acesta o anumită politică forestieră. Prin legislație forestieră propriu zisă vom înțelege aici de fapt legislația de poliție silvică.

³⁾ A se compara, în ceeace privește primele două chestiuni și lucrarea noastră: „Das Problem der einheitlichen. Forstgesetzgebung in Neu-Rumänien”, București, 1933.

a interzicerii defrișării” cum îi zice Prof. Endres.

În Vechiul Regat a mai fost o împrejurare în plus, care a făcut iluzorie dispozițiunea legii. Anume lipsa unei demarcații precise între terenul pădurii și cel afectat altui fel de întrebuințare.

Pe o treaptă superioară de restricție se află așa zisele păduri supuse regimului silvic. În primul rând este de făcut o observație asupra acestei ultime expresii. Distincția dintre pădure supusă sau nesupusă regimului silvic este inexactă pentru cazul legii românești. Conform literii sale toate pădurile Țării sunt supuse unui regim silvic, mai mult sau mai puțin aspru, după împrejurări. Deosebirea este numai de gradație, iar nu esențială. S'ar putea zice poate mai bine ca pădurile Țării sunt supuse la mai multe regime forestiere : regimul general, regimul pădurii de protecție, regimul pădurilor moșnenești, etc.

În cadrul grupei așa ziselor păduri supuse regimului silvic întâlnim, mai departe, 2 subgrupe: aceia a pădurilor distinse după situația lor geografică și funcțiunea de apărare ce se pune în seama existenței lor, ca atare, adică a pădurilor de protecție și a subgrupei de păduri doesebite după natura proprietății și anume în primul rând ale persoanelor juridice. Obiectivul legii în cazul pădurilor supuse regimului silvic este asigurarea în și mai mare măsură decât în cazul general al menținerii lor. Prin dispozițiunile sale speciale, legea a completat aici, ceea ce a omis la cazul general. Prin aceasta, legea însăși a dat, până la un punct oarecare caracter platonice dispozițiilor generale pentru pădurile nesupuse regimului silvic, ceea ce reese de altfel din tot spiritul legii (de ex. aplicarea dispozițiilor penale silvice numai pădurilor supuse regimului silvic etc.). În afara interzicerii facerii focului, a restrângerii și mai mare a pășunatului, a obligativității unui plan economic de exploatare cu garantarea regenerării pădurii, care contează pentru orișice pădure supusă regimului silvic, legea

mai prevede dispozițiuni accesorii, cari în acest cadru se gradează în greutatea lor dinspre pădurile de protecție către cele proprietate ale persoanelor juridice. Prin acestea s'a urmărit nu numai menținerea principială a acestor păduri, dar chiar un anumit fel de tratare a lor după condițiunile economice și naturale locale. Gradația perfectă a numitelor dispozițiuni reese principial din însăși litera legii, care distinge păduri de protecție numai între cele particulare. Ar însemna că dispozițiunile privitoare la pădurile persoanelor juridice să implice pe cele privitoare la pădurile de protecție. Aici legea prezintă o inconsecvență. În adevăr, se prevede pentru - după expresia legii - „așa zisele păduri de protecție”, adică pentru cele mai tipice păduri de protecție, restricția interzicerii absolute a pășunatului, restricție care nu se întâlnește la pădurile persoanelor juridice. Ar urma ca o pădure de protecție a unei persoane juridice să fie supusă unui mai blând tratament decât a unei persoane „particulare”, ceea ce nu a fost în intențiunea legiuitorului și nici nu e compatibil cu spiritul legii.

O caracteristică a legii românești constă în forma conturată, precisă și autoritativă a prescripțiilor sale. De pildă: modul de practicare al pășunatului este reglementat în amănunțime. La fel cazurile de admitere a defrișărilor. Procedura supunerii la regimul silvic și a aprobării planurilor economice de exploatare sunt exemple de autoritate. Pentru restrângerea dreptului de liberă dispozițiune nu se acordă nici un fel de despăgubire proprietarului de pădure. Ori unde a fost posibil de a se lega de ceva concret, legea a îngrădit pe cât s'a putut subiectivismul autorității de poliție silvică. Prin aceasta se garantează fără îndoială mai mult împlinirea prescripțiilor sale. Legea capătă însă astfel o prea mare rigiditate față de diversitatea stațională și economică așa de mare a pădurii românești și care cu greu ar putea fi prevăzută aprioric de lege.

În cazul planurilor economice de exploatare,

¹⁾ Endres. Forstpolitik, Berlin 1922, pag. 316.

legea nu și-a mai putut lua responsabilitatea specificărilor de amănunte. S'a mărginit să stabilească principii generale a căror aplicare a lăsat-o în seama autorității centrale de poliție forestieră a Ministerului și Consiliului tehnic. Această autocrație administrativă, ca și spiritul de îngrădire a subiectivismului celor chemați a aplica legea se poate scuza prin slaba educație de înțelegere a intereselor generale din partea publicului nostru și prin greutatea, dacă nu imposibilitatea, autorităților publice de a rezista cu succes pacostei intervenționismului românesc.

O altă caracteristică a legislației forestiere românești este restrângerea aplicării dispozițiilor de penalitate silvică numai la pădurile supuse regimului silvic. Credem, cu d-l Prof. Grunau, că acest lucru este un lapsus al legii. Căci specializarea de penalități silvice, ori este justificată de cazul particular în care se produc infracțiunile forestiere și în acest caz trebuia în mod logic să se aplice același tratament la toate pădurile, ori aceasta este un fel de concesiune făcută unor anumite categorii de păduri pentru mai buna lor apărare și în acest caz este păcat că s'a refuzat celorlalte păduri nesupuse regimului silvic un mijloc în plus pentru menținerea lor, care nu costă nimic. Dealtfel în legislațiile obișnuit cunoscute ale Statelor europene, dispozițiunile penale silvice au aplicare pentru infracțiunile comise în orice pădure.

Legislația ungară, ce se aplica în Transilvania în momentul unirii din 1918, era formată în primul rând din legea a XXXI-a din 1879, apoi a XIX-a din 1898; din dispozițiunile incidentale de natură forestieră cuprinse în legile XXIII-a din 1885 și XII-a din 1894, cât și din ordonanța forestieră din 1918. Abstracție făcând de această ultimă ordonanță excepțională, produs al războiului, putem afirma că legislația ungară nu conținea dispozițiuni cu caracter general, cari să constituie un minimum pentru *oricare pădure*. Existau așa dar sub regimul legii maghiare o seamă de păduri libere, de orice fel de restricție, putând fi chiar și defrișate.

Prevederile legii, indicate în tabloul 206

schematic la grupa „Pentru orice pădure a provinciei” sub No. 2, nu au caracter pur de dispozițiuni propriu zise de poliție silvică. Conform spiritului legii, ele nu sunt emise pe considerațiunea de a supune libertatea proprietarului de pădure la asemenea restricțiuni, ci pe aceia de a solidariza pe proprietarii de păduri, atunci când e vorba de aplicat anumite măsuri de protecția pădurilor, cari însă prin natura lor (cele contra pericolului incendiilor, atacurilor de insecte, etc.) depășesc puterile proprietarului individual¹⁾. Aceste intervenții ale legii au un caracter mai mult de înlesnire a activității economilor silvici și acestea ies din cadrul temii noastre.

Este locul să amintim că celelalte prescripțiuni care au caracter de bună condiționare a proprietății pădurii și economiei forestiere, cum sunt dispozițiunile de penalitate silvică, (apărarea dreptului de proprietate), cele referitoare la transportul produselor pădurii (înlesnirea activității economice forestiere) etc., se aplică pentru toate pădurile, fără nicio distincție.

Prescripțiunile legislației ungare privesc pe deoparte pădurile după situația lor geografică și rolul pe care astfel de păduri îl pot îndeplini prin simpla lor existență, iar pe de alta după natura proprietăților. Spre deosebire de legea românească însă, aici nu mai găsim o trecere gradată dela o grupă de prescripțiuni către celelalte, ci avem deaface cu o grupare paralelă și despărțită a dispozițiunilor. O pădure trebuia cu alte cuvinte, privită deosebit, odată din punctul de vedere al proprietății și odată din cel al situației sale. O grupă intermediară de dispozițiuni de mai mică importanță privesc unele păduri după situația lor și dacă în același timp au și o anumită formă de proprietate.

Noțiunea pădurii de protecție este mai restrânsă decât în legislația românească.

Legea forestieră ungară din 1879 cuprinde în noțiunea pădure de protecție acele păduri și părți de pădure, necesare pentru fixarea solului sau cari pot oferi apărare împotriva eventualelor vătămări ale vântului, căderilor de ape, zăpezi, pietre și numai întrucât astfel de păduri sau părți de păduri se află situate „pe grohotișuri de înălțime,

pe înălțimile muntoase sau pe creștetele dealurilor, pe ramurile muntoase, pe coaste și povârnișuri” (art. 2).

O altă categorie de păduri, anume acelea „a căror înlăturare ar putea cauza punerea în mișcare a nisipurilor sburătoare” (art. 4), nu este considerată de lege ca pădure de protecție, deși au în mod evident acest caracter și deși se prevăd dispozițiuni speciale pentru „menținerea lor necondiționată”. Pe acestea le vom numi păduri de protecție de ordinul al doilea, spre deosebire de primele, cari ar fi în acest caz, păduri de protecție de ordinul întâi.

Ni se pare potrivit să alăturăm aici și terenurile sterpe, așa zisele păduri de protecție în devenire (numite de Graner „unbestockte Schutzwaldflächen”, Forstgesetzgebung, pag. 41), a căror împădurire este socotită de lege drept necesară spre a putea îndeplini aceleași funcțiuni ca și pădurile de protecție de ordinul întâi și al doilea.

Mai departe legile XXII din anul 1885 (art. 55) și a XII din anul 1894 (art. 13) dispun ca terenurile surpate și spălate de ape sau supuse acestui pericol să fie împădurite într’un termen dat spre a se apăra proprietățile învecinate.

Suprafețele împădurite din considerațiunile arătate, erau supuse acelorași dispozițiuni ca și pădurile de protecție respective.

Ceeace lipsește în acest sens, este însă cu prisosință compensat prin introducerea unei alte noțiuni, anume a pădurii de pe așa zisele *soluri absolut sau necondiționat forestiere*, adică de pe acele soluri, cari după expresia legii „nu sunt proprii în mod permanent pentru un alt fel de cultură (ogoare, livezi, grădinarii, vii)”. Aici nu mai este vorba însă de considerațiuni de protecție, ci de economie națională.

Pădurilor de protecție le sunt asimilate și ca atare tratate și suprafețele goale de împădurit cu scop de protecție, să zicem „pădurile de protecție în devenire”.

Principiul de menținere a suprafeții împădurite a țării este redus în legislația ungară numai la pădurile de protecție și la cele pe solurile absolut forestiere, și anume, fără excepție. Chiar simpla scoatere a tulpinilor și rădăcinilor, fără intenția de a da altă destinație solului forestier, este interzisă. Afară de acesta,

se mai prevăd pentru pădurile de protecție, condiționarea pășunatului și a modului de exploatare și în sfârșit, interzicerea tăerilor rase.

Este interesant de amintit că în 1912, 87,2% din toate pădurile Ungariei erau grevate de obligațiunea menținerii absolut, fără îngăduință de defrișare. Restul de 12,8% puteau fi defrișate fără nici o restricție.⁶⁾

A doua grupă de dispozițiuni privesc pădurile unor anumite persoane juridice ca: statul, județele, comunele, composesorate, etc. Obiectul acestor dispozițiuni este ca și în legea românească introducerea unei exploatare raționale. În acest scop legea prescrie pe lângă obligativitatea unui plan economic și pe aceea a numirii de personal de specialitate.

Această ultimă dispozițiune este fără îndoială o garanție mai mult de rațională cultură a pădurilor și de executare a legii. Dacă este și rentabilă, rămâne de văzut. Fapt este, că în practică nu s’au obținut rezultatele scontate de legiuitor. Legea din 1898 a căutat să corijeze lipsurile în acest sens, impunând trecerea sub o administrație specială de stat a tuturor pădurilor din această categorie ce n’ar fi putut avea o administrație convenabilă și personal tehnic propriu.

Menționăm că această administrație silvică de Stat, complet separată de administrația pădurilor Statului (sau erarială) și de cea de poliție silvică, se ocupa cu „acele chestiuni a căror rezolvare presupunea o pregătire de specialitate”⁷⁾. Ea avea caracter pur tehnic. Executarea diverselor lucrări ordonate sau propuse, ca și activitatea de gospodărie propriu zisă rămăneau în sarcina proprietarilor respectivi (consilii comunale, eparhiale etc.).

În spiritul politicii de stat maghiare de diferențiere a claselor sociale și de dotarea lor cu diverse instituții adecvate, s’a reușit a se da acestei administrații o solidă organizație.

Pentru pădurile indivize cedate foștilor urbarialiști și ale composesoratelor de altă natură, se mai prevedea încă reglementarea

¹⁾ Terminologia silvică germană posedă expresia: „forstsicherheitspolizeiliche *Vorkehrungen*” pentru prescripțiile de acest fel, spre deosebire de „forstpolizeiliche Vorschriften” care se referă la dispozițiunile propriu zise de poliție silvică.

administrației interioare pe baza unui statut aprobat de autoritatea de poliție silvică. Aceasta este de altfel o instituție comună legislațiilor atebelice din Vechiul Regat, Transilvania și Bucovina.

Cum s'a mai amintit mai sus, legea ungară prevede câteva obligațiuni pentru anumite păduri sau terenuri forestiere atunci când se află totdeodată în posesiunea unor anumiți proprietari. Astfel, pentru solurile absolute forestiere din proprietatea cu capacitate de înstrăinare mărginită, se pune obligațiunea împăduririi într'un termen fixat de autoritatea de poliție silvică.

În rezumat, se poate spune că legea ungară avea principial o mai restrânsă sferă de aplicare în suprafață de cât cea românească, ceea ce este compensat printr'un mai adânc intervenționism.

În *Basarabia*, prima lege silvică propriu zisă și ultima sub regimul rusesc, a fost cea din 1888. Ea se caracterizează prin simplitatea facturii și compunerea sa organică. Ca și codul silvic român, este clădită pe principiul menținerii suprafeței păduroase existente. Excepțiile la acest principiu, adică cazurile în care schimbarea destinației solului putea fi admisă, erau mărginite și enumerate. Unul din aceste cazuri și anume când defrișarea ar fi fost în *interesul exploatațiunii proprietății*, lăsa atât de mult joc liber bunăvoienței organelor de poliție silvică, încât principiul acesta de bază al legii a apărut în multe privințe periclitat. În *Basarabia* de altfel defrișările pe baza acestui aliniat și a altuia referitor *la plantațiunile de pomi și viță de vie*⁸⁾, s'au practicat cu toată înlesnirea. Spre deosebire de legislațiunile silvice din celelalte provincii românești cari se preocupă și de reglementarea exploataării unor categorii de păduri după forma de proprietate,

în vederea producției lemnului, cea rusească urmărește, direct cel puțin, numai menținerea pădurii ca atare. Acest lucru este de altfel exprimat prin însăși titlul său: „Legea pentru protecția pădurilor”.

Dispozițiunile sale se prezintă în două gradațiuni și anume dispozițiuni generale valabile pentru oricare pădure și dispozițiuni speciale referitoare numai la pădurile de protecție. Grija deosebită a legii se concentrează de fapt asupra acestei ultime categorii de păduri. Mijloacele de cari legea face uz pentru atingerea obiectivele sale, sunt în fond asemănătoare celor din legea românească.

Astfel între dispozițiunile generale pe lângă interzicerea defrișării neautorizate, de care s'a vorbit mai sus, se prevede: 1) interzicerea degradării pădurii și 2) condiționarea pășunatului⁹⁾. Ca dispozițiuni speciale pentru pădurile de protecție întâlnim:

1. Interzicerea absolută a defrișării;
2. Obligativitatea planului economic;
3. Pe calea planului economic se poate interzice:
 - a) Tăerea rasă;
 - b) Scoaterea tulpinelor și a rădăcinilor;
 - c) Interzicerea pășunatului, a străngerii litierii, cât și exploatarea oricăror altor produse accesorii.

Un loc intermediar între pădurile de protecție și celelalte, îl ocupă așa zisele păduri, cari servesc la protejarea izvoarelor cursului superior al râurilor și afluenților lor. Acestea sunt tratate, în ceea ce privește determinarea lor, similar cu pădurile de protecție propriu zise, iar în ceea ce privește restricțiunile de folosință, ca pădurile de neprotecție, cu înăsprirea aplicării lor.

Legea rusească însă, spre deosebire de cea

⁶⁾ După cum ni s'a adus la cunoștință de către d-l Profesor Stinghe, proprietarii de păduri înșiși cereau de bunăvoie calificarea pădurilor și terenurilor lor sterpe drept păduri de protecție resp. în devenire și supunerea ca atare tuturor dispozițiunilor restrictive ale legilor silvice, spre a se putea bucura de avantajile (scutiri de impozite, acordare de subvențiuni etc.) legale. Așa explică aplicațiunea largă pe care au găsit-o dispozițiunile referitoare la pădurile de protecție.

⁷⁾ §11 din Legea XIX-a din 1898.

⁸⁾ *Basarabia* era în cadrul imperiului rus, unul dintre puținele ținuturi, în cari cultura viței de vie și a pomilor vegetează în condițiuni bune. Debușul favorabil pe care vinurile și fructările îl găseau în vastul imperiu au dat un mare avânt acestor culturi, cari s'au extins în mare parte pe locurile de pădure defrișate.

românească înconjoară garantarea împlinirii dispozițiilor propriu zise cu dispozițiuni suplimentare. Astfel, în caz că din nerespectarea prevederilor legale ar rezulta goluri sau s'ar distruge pădurea, proprietarul poate fi obligat ca într'un termen dat să treacă la împădurire artificială. Ceva mai mult, în cazuri extreme de nerespectarea dispozițiilor legale sau administrative, se lasă deschisă posibilitatea exproprierii pădurii de protecție în favoarea Statului. Pe cale administrativă s'a făcut apoi obligatorie reglementarea exploatării tuturor pădurilor în vederea menținerii lor, pe cale de planuri economice simple¹⁰⁾, aceasta spre a se evita neplăcerile ce ar putea rezulta din greutatea determinării vinovății în materie de degradarea pădurii.

În cazul *Bucovinei* legislația forestieră s'a dezvoltat pe îndelete și continuu, după nevoile locale, în cadrul și peste cadrul codului silvic austriac din 1851. Această ultimă lege de bază, conține mai mult principii generale, are caracter mai mult de lege-cadru, sau cum îi zice nemții, Mantel- sau Rahmengesetz. În momentul unirii, legislația forestieră a Bucovinei era formată din alte 3 legi ale imperiului, 5 legi provinciale și un mare număr de ordonanțe ministeriale.

Prescripțiunile acestei legislațiuni sunt incomparabil mai cuprinzătoare și mai amănunțite decât ale celorlalte provincii românești (vezi tabloul schematic din anexă). Caracterul lor de dispozițiune este mult mai flexibil decât al legii românești. Ele exprimă mai mult deziderate și posibilități a căror împlinire este făcută dependentă de avizul autorității locale de poliție silvică.

Dăm câteva exemple de spiritul legii în acest sens:

1) „Pentru asigurarea împlinirii dispozițiilor legilor de poliție silvică și a continuității producțiunii pădurii comunale, reprezentanta comunală va prezenta comisiei provinciale într'un termen potrivit, indicat de autoritatea administrativă de plasă, un plan economic, care va fi întocmit de un specialist autorizat în conformitate cu dispozițiunile în vigoare.

Considerând suprafața și productivitatea redusă a proprietății păduri unei comuni sau alte împrejurări binecuvântate, autoritatea ad-tivă de plasă poate totuși aproba a se prezenta în locul planului economic numai un program tehnic sumar”. (Art. 1 al. 2 și 3 din legea provincială din 2 Iulie 1897.

2) „Pentru efectuarea de instalațiuni mai mari pentru strânsul lemnului este necesară aprobarea autorității ad-tivă de plasă.

Folosința jilipurilor și alunecătorilor de pământ, de apă, de zăpadă de ghiță pentru adusul lemnului, poate fi interzisă cu totul sau numai pentru anumite perioade de către autoritatea ad-tivă de plasă atunci când acesta este condus direct într'un perimetru torențial”. (Art. 2 din legea provincială din 7 Martie 1906 (Foaia oficială No. 34/907).

Prin aceasta, prevederile legilor prezintă o mai mare capacitate de adaptare în timp și spațiu la diversitățile locale ale pădurii și economiei forestiere. Pe de altă parte, se pierde din claritate, îngreunând și funcțiunea organelor centrale de administrație și se presupune un serviciu de poliție silvică foarte bine pregătit, conștiincios și dezvoltat cantitativ. Altfel bune intențiuni ale legiuitorului pot deveni o tutelă costisitoare pentru Stat și isvor de șicane pentru economia forestieră.

După cum se vede și din reprezentarea schematică, am împărțit dispozițiunile de poliție silvică bucovinene, plecând de la general la particular, în trei grupe, după obiectul la care se referă:

⁹⁾ Pășunatul este interzis în tăeri ca și în regenerările silvice.

¹⁰⁾ Aceste planuri economice simple, pentru restul pădurilor necalificate ca păduri de protecție, urmăresc mai cu osebire precizarea mărimii și ordinii tăerilor rase. Tăerile grădinarite erau însă admise, după trebuința proprietarului, chiar în afara planului respectiv aprobat, totuși fără a se degenera prin aceasta în tăeri rase contrare planului. În descrierea arboretelor se introduce oarecare schematism. Astfel, în privința vârstei, arboretele sunt împărțite în trei clase: a) exploatabile, în cari domină arbori cu o vârstă superioară a 2/3 din revoluție; b) mijlocii, cu vârsta dominantă între 1/3 și 2/3 din revoluție; c) tinere, sub 1/3 din revoluție. Revoluția este mărginită numai printr'o limită inferioară: pentru rășinoase, 60 ani; pentru foioase (St, Fa, Ca, Ul, Ar, Fr, Pl.n, Pl.arg, Pl.tr, Me, An) și amestecate, 30 ani; pentru celelalte foioase și tufișuri, 5 ani. Totuși autoritatea de poliție silvică putea admite și revoluțiuni mai mici pentru foioase și tufișuri pentru cazuri excepționale (coaje de tăbăcit, araci de vie etc.). Mărimea parchetului anual rezultă în mod normal din raportul suprafeții totale către revoluție, totuși se admitea un joc în plus sau în minus, determinat de vârsta efectivă a arboretelor.

1. Dispozițiuni generale aplicabile oricărei păduri ;

2. Dispozițiuni speciale aplicabile unor păduri după situația lor;

3. Dispozițiuni speciale aplicabile unor păduri după natura proprietății.

Atențiunea legiuitorului austriac și bucovinean se concentrează în mult mai mare măsură decât e cazul cu legislațiile din celelalte provincii românești, în primul rând în apărarea și păstrarea tuturor pădurilor provinciei. O mulțime de dispozițiuni sunt în acest scop prescrise. Astfel pe lângă cele întâlnite în legislația Vechiului Regat și cea, a Basarabiei se mai impunea proprietarului de pădure în Bucovina :

1. Condiționarea tăerilor în scop comercial și chiar a celor pentru nevoile proprii, atunci când acestea depășeau o anumită cotă socotită ca normală¹¹⁾. În cazul că exploatarea avea loc pe bază de plan economic aprobat, atunci această obligațiune devenea superfluă.

2. Obligativitatea angajării de personal specialist recunoscut oficial, când împrejurările financiare ale exploatării permiteau acest lucru.

3. Obligativitatea reîmpăduririi.

4. Obligativitatea combaterii insectelor.

Cu deosebire obligațiunea reîmpăduririi într'un termen dat, sub amenințarea unei amenzi mari și crescând cu întârzierea, reprezintă o indiscutabilă superioritate față de sus anumitele legi.

Fixarea termenului de reîmpădurire era chestiune de competența organelor de poliție silvică. Tot acestea puteau pretinde chiar „depunerea unei potrivite garanții de reîmpădurire” atunci când împrejurările făceau nesigură împlinirea acestei obligațiuni pe calea obișnuită. La fel se proceda și în cazul reîmpăduririi golurilor sau despăduririlor rezultate din operațiuni nelegale.

Cazurile în care defrișarea putea fi aprobată nu erau prevăzute în lege, ci lăsate în cea mai

mare parte - după spiritul întregii legislații forestiere austriace de altfel - la aprecierea organelor *locale* de poliție silvică. Este indicat poate să arătăm, că aceste ultime organe, a căror rază de acțiune de întindea pe mai puțin decât un județ românesc, avem atribuțiuni foarte întinse. De pildă: constituirea forțată a obștiilor de păduri și aprobarea statutelor lor; hotărârea planului economic de exploatare la pădurile comunale și ale obștiilor etc. Celelalte două instanțe ale serviciului, provinciale și centrală erau mai mult instanțe de apel.

O particularitate a legislației austriace constă și în diferențierea precisă ce o face în grupa de păduri după situația lor și a funcțiunii fizice ce ele au de îndeplinit aci. Se disting astfel așa zisele „Bannwälder”, în românește ar fi pădurile de protecție propriu zisă, adică cari oferă protecție și apoi așa zisele „Schutzwälder”, să le numim „pădurile expuse” sau „de protejat”. Primele sunt pădurile a căror supunere la un anumit tratament special este în interesul altui bun străin și de aceia pentru aceste păduri se prevede dreptul de despăgubire. Cele din a doua categorie, din potrivă sunt supuse la restricțiuni speciale din punctul lor de vedere și al situației lor dificile (terenuri nestabile, limita vegetației, locuri bănuite de vânt etc.). Pentru acestea se înțelege că nu poate fi vorba de despăgubiri. Alte dispozițiuni în plus de cele de până să prevăd pentru ținuturile torențiale.

În grupa pădurilor după natura proprietății se dădea în Bucovina o deosebită atențiune pădurilor comunale și a celor a obștiilor. Restricțiunile la care acestea erau supuse seamănă până la un oarecare punct și cel puțin formal, cu cele pe care legea noastră le prevede pentru pădurile moșnenești. În plus era prevăzută obligativitatea angajării de personal de specialitate calificat pentru pădurile comunale. Formularea lor era mai pregnantă, iar aplicarea lor înconjurată de mai eficace sancțiuni. Astfel dacă dispozițiunile

¹¹⁾ Autoritatea de poliție silvică, după ce i s'a adus la cunoștință intențiunea exploatării „în scop comercial sau într'o măsură care depășește nevoile obișnuite ale gospodăriei” la nevoie, în urma unei constatări la fața locului și considerând compatibilitatea acelor tăeri cu dispozițiunile legilor silvice ca și posibilitățile proprietarului de pădure de a împlini acele dispozițiuni, va lua dispozițiunile indicate de împrejurări (interzicerea completă a tăerilor sau aprobarea lor cu rezerva împlinirii anumitor condițiuni).

legilor silvice ar fi fost repetat călcate, pădurile respective puteau fi trecute pentru anumit timp sub administrația poliției silvice pe contul proprietarilor respectivi.

De o deosebită importanță, dacă nu principală, cel puțin practică, este faptul că pădurile celui mai mare proprietar de păduri din Bucovina, ale fondului religios, cari cuprindeau ceva mai mult de 50% din întreaga suprafață păduroasă a provinciei, erau supuse celei mai tutelare administrații de stat posibile¹²⁾.

Trecând în revistă pe scurt caracteristicile legislației forestiere cu cari cele patru ținuturi românești au intrat în compunerea actualului Stat, am voit să relevăm atât asemănările cât și deosebirile lor.

Asemănările pot rezulta din caracteristicile oarecum comune pe cari pădurea și economia forestieră le prezintă pretutindeni.

Nu puțin contribuie la aceasta, obiceiul sau metoda de fabricat legi prin înbinarea mai mult sau mai puțin meșteșugită a bucăților culese de ici și colo din legislațiile străine. Acest lucru își găsește aplicație adesea în țările noi, fără o prea consistentă tradiție în materie de legislație forestieră și grăbite de a ajunge cât mai repede la nivelul statelor înaintate. Cam așa s'au petrecut lucrurile cu prilejul emiterii legii ungare din 1879 și poate în mai largă măsură în Vechiul-Regat la alcătuirea proiectului de cod silvic din 1910. Modificările pe care proiectul le-a suferit în urma discuțiilor parlamentare, au contribuit să aducă o notă națională acestui cod, mai cu seamă în ceea ce privește stabilirea dreptului de proprietate ale moșnenilor sau răzeșilor cu privire la păduri, etc., și în chestiunea exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni sau răzeși în devălmășie.

Deosebirile reprezintă specificul național, atât în ceea ce privește funcțiunile pădurii ce se

prețuiesc după loc și timp, deosebit, cât mai cu seamă în ceea ce atinge spiritul politicii de stat respective.

Citind legiurile silvice ale provinciilor românești, te simți cu fiecare în altă lume. Instituții deosebite, o mulțime de amănunte specifice, reflex a mediului înconjurător, mod de redactare divers, dau fiecăreia din aceste legiuri nota sa particulară. Lucrul este explicabil, întru cât mediul din care au ieșit aceste legiuri a fost, cum rar se întâmplă de divers: la nord și vest de zidul carpatic, cultură ungaro-germană, spre est de neînsemnatul, politicește de netrecutul Prut, mentalitate rusească, atât de greu de conciliat cu spiritul european, și înfășurat în inima țării tradiție bizantin-locală, aliată cu o puternică influență de cultură franceză.

Dacă la întocmirea legiurilor în chestiune, specificul pădurilor și economiei forestiere din provinciile românești respective a fost într'o măsură oarecare determinant, este un alt punct de vedere din care se poate face critica lor. De pildă se poate pune întrebarea, întrucât economia forestieră basarabeană, față de diversitățile mari în acest sens ale colosului rus, a putut fi luată în seamă la 1888 cu prilejul edictării „legii pentru protecția pădurilor”? Desigur, că foarte puțin, dacă nu chiar, absolut de loc.

O legislație forestieră nouă trebuie să se încadreze în spiritul legislației generale a țării respective și să țină seamă de administrația care o aplică, moravurile mediului respectiv etc. Soluțiunea propusă în congresele noastre forestiere din anii următori războiului de unele persoane de a se făuri viitorul cod silvic român prin culegerea tuturor părților bune (?) din legislațiile provinciilor românești, ni se pare pentru considerațiunile expuse mai sus ca absolut nepotrivită.

¹²⁾ Gospodărirea acestor păduri ca și de altfel a întregii averi a fost încredințată deja din anul 1786 (la 11 ani după încorporarea sa la statul austriac) de către împăratul Josef al II-lea unei administrații de stat („Die Verwaltung der Bukowinaer griechisch-orientalischen Religions-fondsgüter”). Influența autorităților bisericești în chestiuni de gospodărire sau administrarea acestor bunuri era aproape cu totul înlăturată. Cel mult în chestiuni bugetare și de înstrăinări se putea lua avizul neobligatoriu al consistoriului episcopal. Administrația bisericească primea numai venitul net al averii. Acest regim a fost păstrat până la unirea cea mare, spre binele pădurilor și cauzei bisericilor și spre cinstea administrației austriace.

*

După cum am mai amintit mai înainte, perioada postbelică este marcată din punct de vedere al politicii forestiere, între altele, printr'o activitate excepțională de legiferare. Deși această activitate s'a efectuat sub guverne ieșite din partide cu doctrine politice deosebite, procesul a urmat un curs normal, în același sens. Faptul se explică prin aceea că mentorul în politica forestieră a Țării a fost același: testamentul și crezul care se mărturisește în sânul societății „Progresul silvic”, acest factor de atât de hotărâtoare influență în politica forestieră românească.

O cât de ușoară încercare de analiză, descoperă în desfășurarea activității de legiferare silvică, postbelică, două direcții:

1 - o străduință de unificare și

2 - o preocupare de modificare și completare a conținutului însăși al legislației de unificat sau unificate.

Străduința de unificare sau altfel zis de simplificare a diversităților legislațiilor silvice provinciale, nu a izvorât propriu zis dintr'o nevoie de ordin politic forestier. Ea este întâiu de toate un caz particular al politicii de Stat de unificare a legislației și administrației generale a Țării. Acest lucru reiese suficient de clar și din ușurința cu care s'a efectuat această mare reformă.

Argumentația din expunerea de motive a proiectului de lege din 1923 pentru extinderea Codului silvic din Regat, poate fi luată ca exemplu tipic de încercare de a se ocoli fondul chestiunii: „Prin legile de curând votate, atât organizarea Corpului silvic, cât și a școalei de silvicultură a fost unificată peste tot cuprinsul țării întregite. Se impune deci ca și aplicarea legiuirilor silvice în ființă în vechiul regat să fie extinsă peste tot cuprinsul țării”. Argumentul este evident foarte puțin convingător.

Ar fi fost mai frumos dacă se spunea verde, că necesități de Stat impun unificarea și a legislației silvice. Slujitorii pădurii au înțeles de fapt acest lucru. Poate că în niciun domeniu

al administrației Statului nu s'a conlucrat cu mai mult entuziasm și lipsă de critică de ori ce fel la unificarea legislației respective.

Problema aceasta a unificării legislației, într'atâta devine o problemă de ordin politic forestier, întrucât ea poate fi calificată, din punctul de vedere al onora din provinciile alipite, drept o înlocuire radicală a legislației existente și privită în consecințele sale.

Metoda urmată în atingerea țelului de unificare a fost, pedeoparte, prin extinderea legislației Vechiului Regat, cu înlăturarea totală sau parțială a legislațiilor străine din provinciile alipite și pe dealta, prin votarea de către reprezentanții întregii Țări de noi legi silvice unitare.

Prima cale a fost urmată în 1921 cu prilejul extinderii codului silvic din 1910 asupra Basarabiei, cu înlăturarea completă a legislației silvice rusești și în 1923 cu prilejul extinderii aceluiași cod în Transilvania și Bucovina, în acest caz însă, cu păstrarea dispozițiilor din legea ungară referitoare la pădurile comunale și ale altor câtorva proprietari.

A doua cale a votării de legi noi unitare a fost practică din 1919 și se va practica încă, până la epuizarea problemei unificării.

S'ar părea că nu s'a acționat complet în sensul unificării prin faptul păstrării unor dispozițiuni din legea ungară în Transilvania și al votării de dispozițiuni speciale numai pentru Transilvania și Bucovina cu prilejul trecerii prin Parlament al legii din 1924 pentru satisfacerea trebuințelor normale în lemn.

În realitate și aceste măsuri rămân tot în cadrul tendinței de unificare, cu singura deosebire că se încearcă a se extinde dispozițiunile respective dinspre Transilvania peste celelalte provincii.

Tot la acest punct, al metodei de unificare, este de arătat că mersul unificării nu s'a făcut uniform pentru toate provinciile. Acolo unde rezistența, dintr'un motiv oarecare, a fost mai mică, ea a urmat cu pași mai mari. De pildă: Codul Silvic s'a extins mai întâiu și fără nici o rezervă în Basarabia deoarece 91% din totalul pădurilor provinciei erau deja în

posesia Statului; apoi pentru că între legislațiile silvice ale Basarabiei și Vechiului Regat era o destul de mare apropiere și înfățișare, pentru că această provincie a fost cea mai primitoare a experiențelor de legiferare. La fel s'a procedat în 1924 cu extinderea în Bucovina a principiului administrării de către Stat a pădurilor comunale și obștiilor din Transilvania, pentru că și în acea provincie exista o oarecare tradiție în acest sens¹³⁾. De aci și până la generalizarea măsurii pentru toată Țara nu mai este de un pas. Dealtfel terenul este pregătit și în Vechiul Regat, cel puțin în ceea ce privește pădurile moșnenești, iar Basarabia, dată fiind natura proprietății sale forestiere, nu mai prezintă nici o dificultate serioasă.

Trecând la preocuparea de modificare și completare a legislației silvice de bază, distingem două grupe de legi dispărute în timp, prin legile de extinderea Codului silvic din Vechiul Regat în Basarabia și Transilvania-Bucovina (1921-1923).

Prima grupă cuprinde legile din primii ani după unire și anume: decretul-lege din 1919, legea modificatoare din 1920, legea din 1920 pentru combaterea insectelor și legea din Iunie 1921 asupra reglementării cumpărării de păduri pentru exploatat.

A doua grupă de legi se situează în timp ceva mai târziu după perioada de extindere a Codului silvic din Vechiul Regat și este formată deocamdată din cele două legi din 1930 asupra ameliorării terenurilor degradate și modificării câtorva paragrafe ale codului silvic.

Clasificarea ce facem aici este justificată de faptul că fiecare din aceste grupe de legi are ceva caracteristic. Într'adevăr, legile din grupa întâiu sunt legi de imediată improvizatie. Ele au fost făcute sub impresia valurilor care amenințau să rupă zăgazarile. Pentru acest motiv ele nu se mai potrivesc în multe privințe realităților și comportă și mai multă critică. Dimpotrivă, legile din grupa a doua sunt legi

de mai mare anvergură și poartă caracter de mai multă durabilitate, chiar dacă pentru moment nu ar găsi în unele privințe aplicație.

În total luată, legislația forestieră a României Noi, în stadiul său de dezvoltare actual, a întrecut pe acele ale provinciilor unite. Chiar legislația cuprinzătoare a Bucovinei a rămas în urmă, abstracție făcând de câteva excepții mai mult de natură formală sau fără importanță practică pentru condițiunile românești. Legiuitorul român a ținut cu îndârjire ca cuceririle de pe terenul legislației forestiere din diversele provincii să nu fie pierdute. Plusurile în această privință din provinciile alipite față de Codul silvic român au fost în general, fie păstrate și extinse apoi asupra celorlalte provincii, fie desființate pentru moment, pentru ca apoi mai târziu să fie reintroduse prin legi unitare pentru întreg teritoriul țării. În acest caz, au avut întotdeauna forme mai aspre. Un caz tipic în această privință îl reprezintă problema creării pădurilor de protecție. Chestiunea era tratată în legislația Bucovinei, întrucât era vorba de lucrări de ameliorare în bazinele torenților, iar în cea ungară foarte superficial. Cu ocazia extinderii codului din 1923 s'au desființat prevederile acestea, pentru ca anul următor, cu ocazia trecerii prin parlament a „legii de satisfacerea trebuințelor normale în lemn”, să se reintroducă în ambele provincii într'o formă cu mult mai aspră. Legea din 1930 a reluat problema și a rezolvat-o uniform pentru întreaga țară și pentru toate terenurile degradate. Cam la fel s'au petrecut lucrurile și în chestiunea administrării pădurilor comunale și ale obștiilor. Evoluția este în această chestiune încă în curs de dezvoltare și este foarte probabil ca viitorul cod să o rezolve uniform pentru întreaga Țară.

Dispozițiunile de ordin general, obligatorii pentru oricare pădure, au fost mult amplificate peste ceea ce se află în legile provinciale în

¹³⁾ Dispozițiunile speciale privitoare la pădurile comunale și ale obștiilor din Bucovina sau cuprinse în:

a) Legea din 2 Iulie 1897 privitoare la gospodărirea pădurilor comunale (L. G. Bl. 15);

b) Legea din 2 Iulie 1897 privitoare la gospodărirea pădurilor obștiilor (L. G. Bl. 16).

Asupra principiilor generale ale acestor legi s'a vorbit pe scurt mai sus.

această privință. Într'adevăr, pe lângă câteva dispozițiuni propriu zis generale, noi, legea din 7 Iulie 1930 a făcut ca dispozițiunile de bază pentru pădurile supuse regimului silvic să devină în practică, dispozițiuni generale. Acest fapt rezultă, după cum lucrul ni s'a confirmat și dela Direcția regimului silvic, din combinarea art. 1 din codul silvic 1910 cu art. 1 al. 2 al legii de completare din 7 Iulie 1930.

Pe lângă străduința de a împiedica formarea de trusturi pentru exploatarea pădurilor a legii din 1921 (M. Of. 93/30. 7. 21), s'au mai prevăzut într'un regulament de aplicare¹⁴⁾ dispozițiuni care stabilesc un minimum al capitalului lemnos¹⁵⁾ pentru pădurile supuse regimului silvic, adică practic pentru toate pădurile țării.

Obligativitatea participării la combaterea insectelor nu a devenit dispozițiune legală permanentă. S'a făcut uz de o asemenea dispozițiune, desigur sub influența consilierilor silvici din Transilvania și Bucovina, în cazul atacului din anii următori războiului al insectii *Ips typographus* în pădurile noastre de molid.

Sfera pădurilor distinse de lege după situația lor, a fost la rândul său deasemenea cu mult lărgită față de trecut. Pe lângă cele 4 tipuri de păduri de protecție din Codul 1910, s'au mai introdus în legislația silvică românească¹⁶⁾ noțiunile: terenuri de ameliorat și perimetre de protecție. Un sens mai larg al noțiunii de pădure de protecție nu credem să se mai afle în vreo altă legislație forestieră străină. Tot în această categorie a pădurilor distinse după situația lor geografică se mai cuprinde și noțiunea de ținut subîmpăducit, adică al cărui „procent păduros, socotit pe regiune, a scăzut sub 25 la sută din suprafața județului”¹⁷⁾.

Considerentul de ordin economic care a stat întotdeauna la baza legislației noastre forestiere capătă de astădată o mai mare consistență.

Opus străduinței de unificare a legislației

forestiere în sensul extinderii unei forme unice asupra provinciilor istorice, se observă în legislația post-belică o accentuată tendință de diferențiere a dispozițiunilor sale după condițiunile economice și staționale locale. Acest lucru se întâlnește de fapt și în codul silvic din 1910 privitor la chestiunea defrișării și a pășunatului în pădure¹⁸⁾. În legislația actuală diferențierea s'a întins și asupra chestiunii stabilirii minimumului revoluțiunii¹⁹⁾ și deci a rezervii lemnoase - sau după expresia mai riguros științifică a d-lui Prof. Stinghe, a capitalului lemnos, - a regiunilor subîmpădurite de supus regimului silvic (sub 25%) etc.

Tot din nevoia de a se putea lua mai mult în considerațiune specificul local, s'a admis o oarecare descentralizare prin faptul ca atribuțiunile cele mai importante de poliție silvică, referitoare la pădurile mai mici de 200 ha, într'un singur trup, au fost trecute asupra Comitetelor tehnice de pe lângă Inspectoratele silvice regionale.

Deasemenea, s'a dat obligațiunii de a garanta reîmpădurirea suprafețelor exploatate prin depunerea unei așa zise cauțiuni de regenerare, o formă mai adoptabilă împrejurărilor, în vederea atingerii scopului pentru care fusese instituită. Astfel sistemul unei limite superioare, care nu putea fi depășită (în Codul silvic 1910, 100 lei) a fost desființat. Afară de aceasta, cauțiunea poate oricând fi ridicată peste cifra stabilită cu prilejul aprobării planului economic, dacă împrejurările cer acest lucru.

Tot aici ar mai fi de amintit că legea României Noui păstrează acelaș caracter autoritativ, cu precizarea dispozițiunilor sale dusă și mai departe decât era cazul în codul din 1910. Acest lucru o deosibește apreciabil de cele ale provinciilor alipite și mai cu seamă de cea a Bucovinei.

Întrucât o dezvoltare de amănunt a tuturor

¹⁴⁾ Regulamentul pentru aplicarea legii modificatoare a Codului silvic etc., publicat în Monit. Of. No. 73 din 6 Iulie 1921.

¹⁵⁾ Acest minimum rezultă din stabilirea unei revoluțiuni minime de către articolele 4-8, inclusiv ale regulamentului amintit mai sus (nota 1).

¹⁶⁾ Această lărgire a sferei respective s'a făcut pe baza:

a) Legii pentru ameliorarea terenurilor degradate din 28 Iunie 1930 ;

b) Legii stațiunilor balneare și climaterice din 23. III. 1926 și a legii sănătății din 14 Iulie 1930.

dispozițiilor actualei legislațiuni silvice românești, cât și a celor din fostele provincii românești, ar depăși tema propusă în lucrarea de față, ne mărginim la a le reda sub formă de tablouri schematice în anexă²⁰⁾. Credem că pe aceasta cale se va putea face mai ușoară cuprinderea lor dintr'odată, ca și stabilirea unei comparații.

*

Trecând în sfârșit la ultima întrebare ce ne-am pus în legătură cu tema noastră și anume, care ar fi dezvoltarea probabilă a legislației forestiere în viitorul apropiat am voi să ne ferim de a cădea în greșeala profețiilor. Ne vom mărgini să atragem atențiunea mai mult asupra oarecăror tendințe ce se deslușesc atât din dezvoltarea însăși a legislației noastre forestiere, cât și din concepția care domină actualmente cercurile cu răspundere în materie.

Științificește nu se pot apăra anumite țeluri în politica forestieră, ca și în cea economică în genere. Acestea fac parte din sfera politiceii practice. Rolul științei este de a descoperi cu ajutorul metodelor științifice adevăruri de valabilitate generală și de a le sistematiza după natura și raporturile lor. Vrem mai mult, adică să arătăm cece ar trebui să fie, atunci trebuie să părăsim mantaua albă a științei și să ne alăturăm unei doctrine politice - bineînțeles nu în sens românesc, ci clasic. Avem concepții liberale, atunci vom susține cu argumente

foarte serioase de altfel, ca mișcările proprietarilor de pădure să nu fie prin nimic stânjenite. Din potrivă, dacă suntem adepții unei școli socialiste, vom pleda restrângerea drepturilor proprietarului până la expropriere în favoarea colectivității sau a celor ce muncesc în pădurărie.

Păstrând ținuta științifică vom putea cel mult ca în cadrul țelurilor pe care o doctrină politică ni le impun, să judecăm eficacitatea mijloacelor de atingere a acelor țeluri.

În zilele noastre asistăm la o luptă acerbă între doctrina extremistă a economiei perfect centralist-dirijată ca în Rusia și cea a concurenței mai mult sau mai puțin libere, așa cum era înainte de războiu. În orice caz ceva clar lipsește. Lumea se scaldă în două ape. Este însă foarte probabil că lucrurile vor lua o cale de mijloc adică a unei economii normativ-reglementate cu păstrarea până la un punct oarecare a inițiativei private.

O întrebare ce ne putem pune în legătură cu această problemă în referire la economia forestieră ar fi: Cât de departe ar putea merge Statul cu restricțiile sale în libertatea de acțiune a proprietarului de păduri ?

O limită este dată de necesitatea de a nu distruge interesul pentru proprietatea forestieră. O altă graniță este indicată de considerațiuni să zicem de rentabilitate a dispozițiilor legale. Adică, avantajele ce decurg pentru societate din împlinirea prescripțiilor legilor

¹⁷⁾ Art. unic, al. 2 al legii pentru completarea și modificarea art. 1 etc., din 7 Iulie 1930.

¹⁸⁾ Într'adevăr, art. 13 în aliniatele sale a și c prevede un tratament special al pădurilor de câmpie și celor situate pe câmp șes cu privire la posibilitatea de acordare a permisiunii de defrișare: „Defrișarea se poate admite numai în următoarele cazuri:

a) Pentru pădurile aflate pe moșiile de câmp, când rămâne cel puțin 1/4 din suprafața totală a moșiei acoperită cu pădure;

c) Când pădurea este situată pe câmp șes, are o întindere mai mică de 25 hectare și se află la o distanță de cel puțin un kilometru de alt trup de pădure în suprafață de cel puțin 5 hectare cu care nu ar putea să formeze împreună un trup mai mare de 25 hectare;”... Art. 15, 16 și 17 privitoare la pășunatul în pădure introduc deasemenea o mulțime de diferențieri, în legătură cu situația zonală a pădurii („păduri de baltă situate pe marginea și în ostroavele Dunării sau a altor cursuri de apă etc.), compoziția lor („sălcii și alte specii albe” etc.); tratamentul („exploatare în scaun”, „codru cu tăeri rase” și cel cu tăeri succesive („codru regulat”), „codru grădinarit” etc.).

¹⁹⁾ „În afară de pădurile de specii moi și acele ce se exploatează în scopul de a se produce coaje, haraci de vie sau anumite arborete necesare la anumite industrii, revoluția normală la pădurile de foioase nu va fi mai mică de 30 de ani.

La pădurile de rășinoase acest termen va fi de minimum 90 ani, afară de masivele ce se vor exploata în vederea producerii de celuloză, cărora li se poate adopta o revoluție mai mică, între 50 până la 60 ani”. (Art. 4 al. 2 și 3, Reg. Mon. Of. 73 din 6. VII. 21).

„Pădurilor de stejar, tratate în crâng simplu, în vederea obținerii cojii de tăbăcit, li se va adopta o revoluțiune de minimum 12 ani, iar pădurilor de zăvoaie și ostroave, compuse din anin, salcie și plop, o revoluție de minimum 3 ani”.

Pădurilor din vecinătatea podgoriilor li se va fixa un tratament care îngăduie a se procura viilor aracii necesari în dimensiuni proprii acestei întrebări. Asemenea în localitățile unde s'ar crea industrii speciale (afară de herăstrae), cu caracter de industrializarea lemnului de lucru, se va putea aplica pădurilor vecine metodele de exploatare convenabile”. (Art. 8 al. aceluiaș regulament).

²⁰⁾ Metoda aceasta de clasificare a dispozițiilor respective a fost adoptată și în lucrarea noastră în limba germană, amintită mai înainte.

silvice trebuie să stea în proporție convenabilă cu dezavantagiile pentru proprietar, plus cheltuielile administrației de poliție silvică etc., ce se prilejuiesc de emiterea și aplicarea legilor respective. Sunt aceste limite depășite fără ca interesele societății să fie satisfăcute, atunci nu mai rămâne altceva de făcut decât a se păși la statificarea pădurilor. În ce situație se află economia și politica forestieră românească față de aceste granițe, este o problemă greu de rezolvat în cadrul acestei lucrări.

În viitorul apropiat, presupunând că nu intervine o schimbare radicală de direcție în politica economică a lumii și a României, ar fi probabil după tendința actuală a politicii forestiere românești:

1) să se desăvârșească unificarea legislației forestiere după provincii, prin generalizarea administrării de Stat a pădurilor comunale și ale obștiilor, respectiv moșnenilor;

2) ca să se lărgescă diferențierea prescripțiilor legii după diversitățile locale sau să se producă în unele privinți o mai mare descentralizare a Administrației de poliție silvică;

3) că noi restricții vor fi introduse, iar unele din cele vechi înăsprite. În acest sens au oarecari perspective: generalizarea restricțiilor la diviziunea pădurii

Ca încheiere a acestei succinte incursiuni în domeniul arid al legislației forestiere, găsim potrivit și de actualitate să reproducem rândurile, pe cari d-l Prof. G. Ionescu-Sisești le punea acum 20 de ani la urma frumosului d-sale studiu asupra „Politicei agrare cu privire

specială la România”.

„Pentru a realiza aceasta (politica agrară - în cazul nostru forestieră - de îndreptare a lacunelor actuale) nu-i suficient o legiuire sau o reformă pe care s'o faci bine dar, s'o aplici rău, prin organe lipsite de ideal și de competență, fără continuitate și fără tăria de a rezista necesităților de partid. E mai ușoară realizarea unei legiuri drastice decât aplicarea cu tenacitate a acestei legiuri și îndrumarea prin muncă de toate zilele a dezvoltării unui neam. Pentru cea dintâiu se cere o scurtă energie politică, pentru cea de-a doua se cere o continuă energie morală. O eră de muncă, de sobrietate, de rezistență împotriva incapacității și abuzurilor, o eră de mai mult puritanism, de mai multă conștiință a datoriei fiecăruia ar imprima și dezvoltării noastre agrare (respectiv silvice) un caracter pe care organizațiunile și legile de până acum nu i l-au putut imprima. În ultima analiză propășirea oricărei societăți este în funcție de energia ei morală”.

Abstract. Romanian forest policy in forest law of the postbelic period

The paper presents the problems related to the forestry domain in the first decade after the Great Union. It contains an introductory part, including general considerations on the concepts of forest policy and law, and the main part, which is a study of forest policy based on the existing forest laws. The main conclusion of the paper is related to the involvement of foresters in contributing with their knowledge to shaping measures of forest policy, law and administration in the benefit of forests.